

Kada Vaše dete polazi u vrtić, želimo da Vam skrenemo pažnju da:

- Uspostavljanje i razvijanje odnosa međusobnog poverenja između porodice i vrtića ima za posledicu zdrav razvoj i odrastanje deteta.
- Polaskom deteta u vrtić Vi dobijate saradnika u procesu njegovog vaspitavanja.
- Svoje nezadovoljstvo zbog promene sredine i odvajanja dete ispoljava na različite načine, burno ili tihim povlačenjem. Sva ponašanja su uobičajena, očekivana i kratkotrajna. To je period adaptacije koji može da traje dve do tri nedelje i duže.
- Uspešna adaptacija zavisi od saradnje roditelja i vaspitača. Dobro je u početku dovesti dete redovno bez većih pauza radi kontinuiteta i radi toga da dete shvati da ne može upravljati vašim ponašanjem.
- Ako je dete mlađeg uzrasta, postepeno ga navikavati na čvrstu hranu, spavanje u svom krevetu, samostalno hranjenje i korišćenje toaleta.
- Važno je da planirate vreme za dolazak i odlazak iz vrtića, užurbanost uznemirava dete i stvara nervoznu atmosferu. Razgovarajte sa detetom o vrtiću, jer čak i kad Vas ne razume ono sluša prijatnu i nežnu boju Vašeg glasa i to ga čini sigurnijim.
- Važno je da znate da je vrtić tako osmišljena sredina koja pruža deci bezbednost, udobnost, igru i vreme za ostale aktivnosti prilagođene uzrastu.
- Dete postaje deo grupe, profesionalna osoba brine o njemu i uči ga drugarstvu, samostalnosti, toleranciji, empatiji i drugim životnim vrednostima.
- Upoznajte vaspitače o navikama, osobinama, načinima reagovanja u pojedinim situacijama, zdravstvenim tegobama i sl, radi kompletnije saradnje i lakoće komunikacije sa detetom.
- Kada ostavite dete, idite mirni, ne zavirujte, dete će primetiti i samo će produžiti stanje strepnje. Dečije emocije i reakcije znaju da budu burne, ali su kratkotrajne.

Da ne zaboravimo:

- Odeća treba da je udobna i jednostavna da bi dete i samo moglo da se presvlači, da mu ne stvara teškoće pri pripremama za spavanje i odlazak u toalet. Potrebno je da ima patofne, pidžamu i ako je mlađe bar još jednu kompletnu presvlaku. Stvari se mogu čuvati u rancu u vrtiću.
- Svako odsustvovanje deteta od 5 dana i duže, zahteva donošenje lekarske potvrde o zdravstvenom stanju deteta i mogućnosti za nastavak dolaženja.

- Deca se često igraju nedaleko od vrata, iščekujući roditelje. Kucajte pri dolasku i pažljivo ih otvorite.
- O toku adaptacije deteta i kasnijem boravku u vrtiću, roditelj može razgovarati sa vaspitačem pri odlasku deteta i u za to posebno predviđenom vremenu, kada vaspitač može da vam posveti punu i dužu pažnju.

Može se očekivati da dete:

- Reaguje na promenu plaćem i više nego što roditelj očekuje ili misli da treba.
- Odbija da jede i spava.
- Privremeno gubi naviku kontrolisanog fiziološkog pražnjenja.
- Ponovo traži cuclu, sisa palac...
- Zamuckuje, tepla, ćuti.
- "Bacaka" se po podu, šutira odrasle.
- Reaguje temperaturom, oboljenjem disajnih puteva...
- Ljubomorno čuva svoje stvari i nikome ne da i ono što je nekada s lakoćom delilo.
- Reaguje povlačenjem, izbegavanjem kontakta sa decom ili odraslima.
- Prenaglašeno traži kontakt, priča bez prestanka.
- Kada prođe prvi trenutak interesovanja za novu sredinu, odbija da dolazi.
- Drugi oblici reagovanja svojstvena tom detetu kada je promena i odvajanje od roditelja u pitanju.

Zavisno od uzrasta, određenih navika, iskustva i kvaliteta odnosa u porodici i sa drugim odraslim, navedena ponašanja i druge moguće reakcije na promenu sredine i odvajanje od roditelja za neko dete može biti manje ili više bolno iskustvo i različitog intenziteta ispoljeno.

Može se očekivati da roditelj:

- I sam bude neraspoložen i tužan zbog odvajanja, tako i dete počinje više da žali.
- Stalno, a posebno kad se dete odvaja od njega, ima strah da se detetu može nešto desiti kada nije sa njim, tako i dete počinje da strahuje.
- Ne sagledava stvarne mogućnosti svog deteta, već nepotrebno dugo preuzima na

sebe zadovoljavanje deteovih potreba i obaveza, koje bi dete inače moglo i samo, tako da i dete postaje nesigurno, nesamostalno.

- Prestrog je prema detetu i postavlja visoke zahteve u odnosu na ponašanje u novoj sredini – dete je obično nečujno, u strahu i kao da je krivo, izbegava da govori o svojim doživljajima u vrtiću, a i inače.
- Plače zajedno sa detetom.
- Postavlja već postavljena pitanja, produžavajući kontakt sa detetom i vaspitačem prilikom odvajanja, sumnjičav je.

Šta roditelj može da uradi – predlozi

- Prirodno se ponaša prema detetu, poznaje svoje dete, poštuje ga razgovara smirenim tonom, ne ustručava se da prizna i prihvati sopstvenu grešku ili kad nešto ne zna, ima strpljenja, mere, obzira.
- Prepoznaje detetove potrebe i sposobnosti, umeren je u zahtevima i očekivanjima – tako i dete raste u samostalnu i sigurnu ličnost.
- Upozna se sa životom i radom u vrtiću, razgovara sa vaspitačem i medicinskom sestrom pre detetovog polaska. Takođe upozna vaspitača sa osobenostima svog deteta.
- Upoznaje par dana ranije dete sa vrtićem i načinom života u njemu.
- Kada odluči da se odvoji od deteta, ne odugovlači, ne vraća se pošto se već oprostio i predao dete vaspitaču. Daje realna obećanja i ispunjava ih, ne ucenjuje i ne preti detetu.
- Ne insistira na odvajanju, razume, prihvata i poštuje detetove neočekivane i neuobičajene reakcije nastojeći da ih objasni i ublaži.
- Ne ubeđuje se beskrajno sa detetom, odlučan je i dosledan.
- Ponudi da dete ponese i zadrži u vrtiću svoju omiljenu igračku, ali ga ne zatrpava nepotrebnim stvarima. Daje vremena detetu da prihvati novu sredinu, strpljiv je.
- Ne preti kaznom ili govori da će se detetu nešto neprijatno desiti u vrtiću ako ne sluša vaspitačicu ili roditelje. Neguje optimizam i zadovoljstvo u odnosu na detetov boravak.
- Razgovara sa svojim detetom o prijatnim stvarima koje se mogu desiti u vrtiću ili o svom pozitivnom iskustvu ako je i sam išao u vrtić.
- Prati promene u ponašanju deteta, konsultuje se sa vaspitačem i po potrebi psihologom, pedagogom.

Šta vaspitač može da uradi

- Stvara prijatnu atmosferu u vrtiću i pruža podršku detetu i roditelju da bi osetili sigurnost.
- Procenjuje i prilagođava vreme dolaska i boravka deteta u toku adaptacije. Pravi plan adaptacije u saradnji sa roditeljem i psihologom.
- Prati individualni ritam deteta, upoznaje njegove osobine i navike.
- Postepeno uvodi dete u ritam dana (vreme obroka, igre, dnevni odmor).
- Pomaže detetu u uspostavljanju novih odnosa sa vaspitačima i drugom decom.

Za prvi dan u vrtiću

Obezbedite dovoljno vremena za pripremu i polazak, imajte strpljenja. Pođite u vrtić s dobrim raspoloženjem i pozitivnim očekivanjima. Izbegavajte duga opraštanja, davanje obećanja koja nećete moći da ispunite.

Ne brinite! Možete učiniti još i ovo:

Imajte u vidu da se dete lakše adaptira kada i Vi sami prihvatite njegovo odvajanje od Vas.

Nagradite dete odobravanjem i pohvalite svaki njegov boravak u vrtiću bez suza i protesta.

Čestitamo Vam prvi dan u vrtiću i srećno!